■ ADRIAN CÂCIU: "Autorităţile de management au planificat lansarea a 150 de apeluri de proiecte, în valoare de 22 miliarde euro" PAGINA 2

■ FLORIN JIANU: "Este necesar să reformăm sistemul de implementare a programelor şi instrumentelor de finanţare" PAGINA 4

■ RĂZVAN GĂLĂŢAN: „Pentru prima dată zona de irigaţii este finanţată direct pentru fermieri" PAGINA 5

■ GEORGE CHIRIŢĂ: "Sperăm ca în jur de 15 octombrie să lansăm apeluri de proiecte pentru 9 direcţii de intervenţie" PAGINA 6

■ KOTSIRAS ARTEMIOS: "Sectorul agricol este unul foarte promiţător şi cu un potenţial considerabil" PAGINA 7

Fonduri Europene

BURSA
ZIARUL OAMENILOR DE AFACERI

Adrian Câciu, ministrul Investiţiilor şi Proiectelor Europene

Planul Naţional de Redresare şi Reziliență (PNRR) oferă întreprinderilor mici şi mijlocii din ţara noastră 950 de milioane de euro pentru investiţii, ne-a spus, în cadrul unui interviu, Adrian Câciu, ministrul Investiţiilor şi Proiectelor Europene. Oficialul ne-a precizat: "PNRR pune la dispoziţia IMM-urilor din România 950 milioane de euro prin instrumente financiare care facilitează accesul la finanţare pentru investiţii şi creşterea competitivităţii, pentru creşterea rezilienţei şi pentru dezvoltare. Garanţiile pentru finanţarea IMM-urilor pentru competitivitate şi pentru reziliență, cu o alocare din PNRR de 500 milioane euro, sunt oferite în cadrul programului InvestEU, prin două instrumente financiare gestionate de Fondul European de Investiţii. (...) În luna septembrie urmează să fie încheiate acordurile operaţionale cu băncile şi ne aşteptăm ca finanţarea să poată fi utilizată de IMM-uri începând cu lunile septembrie - octombrie 2023".

Acţiuni tardive ale MADR: trei ani pierduţi din finanţarea europeană

GEORGE MARINESCU

Planul Naţional Strategic nu a demarat încă, deşi finanţările, conform mecanismului care ghidează cadrul financiar european multianual sunt alocate pentru perioada 2021-2027. În România, PNS se va derula în perioada 2023-2027. Fermierii au pierdut doi ani în care ar fi putut să facă investiţiile necesare dezvoltării exploataţiilor agricole sau zootehnice. Procesatorii şi producătorii din industria agro-alimentară au pierdut doi ani în care ar fi putut să pună măcar bazele depozitelor pe care şi le doresc de foarte mult timp şi în care ar fi putut să îşi retehnologizeze o parte din echipamentele folosite în activitate. Micii antreprenori, care derulează afaceri neagricole în mediul rural, au pierdut 24 de luni în care ar fi putut, pe baza finanţării din Planul Naţional Strategic, să îşi scaleze business-ul, să îl upgradeze şi să ofere servicii mai bune din punct de vedere calitativ cetăţenilor din comunele ţării.

Tinerii fermieri... Ei bine, despre tinerii fermieri putem spune că, potrivit noului PNS, nu mai sunt tineri. Vârsta maximă de 45 ani pentru beneficiari arată că vorbim deja despre adulţi în toată regula şi că o parte importantă din tinerii din mediul rural am pierdut-o. Fie a plecat din ţară către meleaguri mai bune, unde calitatea infrastructurii educaţionale, de sănătate, de transport, etc. joacă un rol important în decizia tinerilor de a rămâne peste hotare şi a-şi întemeia o familie, fie a plecat la oraş, unde a îngroşat rândul tinerilor care nu şi-au finalizat studiile şi care nu au un loc de muncă, aşa numita reţea NEETS. Aceştia nu îşi doresc să revină la sat, chiar dacă suma oferită în noul PNS pentru instalarea tinerilor fermieri este de cinci ori mai mare decât pe cadrul financiar european multianual 2014-2020 (+3). De la 40.000 euro s-a ajuns acum, pentru 2023-2027 la 200.000 euro pe proiect, o sumă tentantă, dar care înseamnă multă muncă şi multă responsabilitate din partea celor care ar dori să beneficieze de banii respectivi.

Agricultura şi mediul rural s-au confruntat cu criza sanitară, cu criza din energie şi cu dificultăţile apărute pe lanţul de aprovizionare cu inputuri generate de invazia ilegală a Ucrainei de către Federaţia Rusă. Peste acestea s-a aşezat şi problema tranzitului cerealelor ucrainene prin ţara noastră, din care o parte rămâne ilegal la unii procesatori şi producători din România, în detrimentul agricultorilor noştri. În acest context, fondurile europene reprezintă o gură de oxigen necesară pentru dezvoltarea companiilor din agribusiness şi pentru scalarea activităţilor desfăşurate de micii fermieri.

Din păcate, în ultimii doi ani cei 5,8 miliarde euro alocaţi prin Planul Naţional Strategic pentru perioada 2021-2027 nu au fost accesibili din cauza lentorii cu care s-a mişcat statul român, fie că vorbim despre funcţionarii din cadrul Ministerului Investiţiilor şi Proiectelor Europene sau despre cei din Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale.

Acordul pentru finanţarea pe noul cadrul financiar multianual 2021-2027 a fost semnat aproape de finalul primului an de implementare, iar întocmirea şi aprobarea Planului Naţional Strategic pentru agribusiness a cunoscut o adevărată saga începută în anul 2021 în vremea ministrului liberal al agriculturii Adrian Oros, continuată de ministrul social-democrat Adrian Chesnoiu şi finalizată, după îndelungi consultări cu partenerii sociali şi cu oficialii Comisiei Europene, de ministrul Petre Daea în primăvara anului 2023. În această perioadă, funcţionarii MADR şi ai instituţiilor din subordine ar fi putut să întocmească cu partenerii sociali ghidurile de finanţare pe viitorul PNS, pentru ca în primăvara acestui an, imediat după aprobarea planului, să iniţieze sesiunile de apeluri de proiecte pe cele 38 de direcţii de intervenţie, iar acum primii fermieri să fi primit deja finanţarea necesară. Din păcate, nu au făcut-o. Avem doar 9 ghiduri aprobate din 38, apelurile pentru cele nouă direcţii vor fi lansate undeva la mijlocul toamnei, iar fermierii vor primi banii pentru PNS 2023-2027 (care trebuia să fie PNS 2021-2027) abia în anul 2024. Practic, vor mai pierde un an.

În tot acest timp, nimeni din autorităţile centrale nu îşi asumă vreo vină, cum nu şi-a asumat vreo vină nici pentru modul în care s-au desfăşurat lucrurile în perioada de finanţare 2014-2020(+3). Probabil că vom asista din nou la un hei-rup de semnare de contracte de finanţare în ultimii doi ani – 2026 şi 2027 – pentru ca persoanele aflate vremelnic în fruntea MADR să se laude cu gradul ridicat de absorbţie din perioada... 2024-2027. Fără ca vreuna dintre ele să ia în calcul că din 2021 până în 2024, din cauza lipsei de finanţare necesare, o parte importantă din micii fermieri şi-a închis activitatea şi mulţi tineri din mediul rural au plecat spre alte meleaguri.

Agricultura românească suferă, dar nu din vina fermierilor, ci din vina celor care gestionează la nivel central acest sector economic. ■

AUTORITATI

"Autorităţile de management au planificat lansarea a 150 de apeluri de proiecte, în valoare de 22 miliarde euro"

(Interviu cu Adrian Câciu, ministrul Investiţiilor şi Proiectelor Europene)

Fondurile europene, în special granturile, reprezintă principala sursă de finanţare pentru derularea unor investiţii de către antreprenorii mici şi mijlocii. Pe lângă granturi, companiile pot beneficia şi de instrumente financiare, care vor fi operaţionale din această toamnă, pentru a continua investiţiile demarate sau pentru a face noi investiţii. Din păcate, deşi sumele alocate ţării noastre pentru sprijinirea IMM-urilor sunt consistente, de ordinul miliardelor de euro, până acum pe exerciţiul financiar european multianual 2021-2027 Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene nu a deschis niciun apel pentru depunerea de proiecte, deşi în programul de guvernare erau prevăzute în acest an lansarea a 490 de apeluri. Singurul apel pentru IMM-uri a fost cel pentru fondurile alocate prin Planul Naţional de Redresare şi Reziliență pentru digitalizarea companiilor. Din păcate, nici la acest apel IMM-urile nu au primit încă finanţarea, cele peste 7000 de proiecte depuse aflându-se încă în perioada de evaluare. Adrian Câciu, ministrul Investiţiilor şi Proiectelor Europene, ne-a spus, printre altele, în cadrul unui interviu, care este situaţia acestor proiecte, ce apeluri vor mai fi lansate în acest an şi care sunt finanţările de care pot beneficia IMM-urile.

Reporter: Care sunt fondurile europene alocate IMM-urilor pe cadrul financiar multianual 2021-2027 şi câte apeluri au fost deschise până acum?

Adrian Câciu: După cum ştiţi, bugetul de care România îl are la dispoziţie în actuala perioadă de programare este unul fără precedent şi ne oferă oportunitatea de a investi în sectoare cheie precum economie, transport, educaţie, sănătate, dezvoltare durabilă, servicii publice. Mai mult, modul în care au fost prioritizate investiţiile în cadrul programelor naţionale şi regionale creează premisele necesare pentru reducerea decalajelor dintre regiuni, astfel încât rezultatele acestor investiţii să se reflecte în viaţa comunităţilor, prin locuri de muncă de calitate, forţă de muncă mai instruită şi condiţii mai bune de viaţă. În acest context, accesul la finanţare pentru mediul de afaceri este unul dintre obiectivele importante ale perioadei, pentru că de competitivitatea mediului privat depinde modul în care regiunile din România vor reuşi să recupereze o parte din aceste decalaje de dezvoltare.

Prin Politica de Coeziune 2021-2027 se asigură o alocare de aproximativ 6,4 miliarde de euro sub formă de granturi şi instrumente financiare pentru mediul de afaceri, inclusiv parteneriate între IMM-uri şi întreprinderi mari. Din acest buget, aproximativ 3,55 miliarde euro vor putea fi accesaţi încă din acest an, prin cele peste 60 de apeluri estimate a fi deschise prin atât prin programele naţionale, cât şi prin cele regionale.

Perioada 2021-2027 aduce o complementaritate a finanţărilor dedicate domeniului competitivitate şi antreprenoriat între programele regionale şi cele naţionale precum Programul Creştere Inteligentă, Digitalizare şi Instrumente Financiare, Programul Dezvoltare Durabilă, Programul Educaţie şi Ocupare şi Programul Tranziţie Justă, ceea ce înseamnă nu doar mai multe posibile surse de finanţare, ci şi investiţii adecvate nevoilor de dezvoltare ale fiecărei regiuni sau judeţ.

Autorităţile de management ale programelor naţionale şi regionale lucrează în această perioadă la definitivarea ghidurilor pentru apelurile de proiecte dedicate mediului privat, o parte dintre acestea fiind deja în consultare publică.

De asemenea, este important de menţionat că Planul Naţional de Redresare şi Reziliență (PNRR) oferă, în completarea politicii de coeziune, acces la finanţare pentru sectorul privat, fiind deja deschise până în prezent apeluri de proiecte dedicate IMM-urilor prin Componenta 9 - Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare şi inovare, Componenta 2 - Păduri şi protecţia biodiversităţii şi Componenta 6 – Energie.

Reporter: Industria agro-alimentară reprezintă un sector de activitate important pentru economia naţională. Ce linii de finanţare pot accesa companiile din acest sector de activitate şi care sunt sumele alocate?

Adrian Câciu: Finanţările în acest domeniu sunt incluse în Planul strategic politica agricolă comună, gestionat de Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale.

Proiectele pe digitalizare – în evaluare, garanţiile pentru IMM-uri - disponibile din octombrie

Reporter: Care este stadiul digitalizării IMM-urilor aşa cum a fost ea prevăzută în PNRR?

Adrian Câciu: Schema de minimis şi schema de ajutor de stat pentru digitalizarea IMM-urilor, finanţate prin PNRR şi gestionate de Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene în cadrul Componentei 9 – Suport pentru sectorul privat şi CDI, vizează două tipuri de apeluri pentru beneficiari. Pentru granturile de până la 100.000 euro pe întreprindere care să sprijine IMM-urile în adoptarea tehnologiilor digitale, apelul a fost deschis în perioada 15 februarie – 30 iunie 2023 şi au fost depuse 7.188 proiecte care se află în prezent în etapa de evaluare.

În ceea ce priveşte granturile pentru sprijinirea antreprenorilor în dezvoltarea tehnologiilor digitale avansate, ghidul se află în etapa de consultare publică, iar depunerea de proiecte este estimată pentru perioada septembrie – noiembrie 2023.

Bugetul total pentru ajutorul de minimis este de 347,50 milioane euro, iar cel pentru ajutorul de stat este de 150 milioane euro. Din totalul de aproape 500 milioane de euro urmează a fi susţinute aproximativ 5.500 de întreprinderi din România.

Reporter: Câte dintre instrumentele financiare prevăzute în PNRR pentru finanţarea IMM-urilor sunt active în acest moment? Când vor beneficia companiile româneşti de garanţiile oferite prin instrumentele financiare respective?

Adrian Câciu: PNRR pune la dispoziţia IMM-urilor din România 950 milioane de euro prin instrumente financiare care facilitează accesul la finanţare pentru investiţii şi creşterea competitivităţii, pentru creşterea rezilienţei şi pentru dezvoltare. Garanţiile pentru finanţarea IMM-urilor pentru competitivitate şi pentru reziliență, cu o alocare din PNRR de 500 milioane euro, sunt oferite în cadrul programului InvestEU, prin două instrumente financiare gestionate de Fondul European de Investiţii (FEI), cu care instituţiile de credit şi cele financiare nebancare din România au colaborat încă din perioada de programare 2007-2013, pentru instrumentul financiar Jeremie. În luna septembrie urmează să fie încheiate acordurile operaţionale cu băncile şi ne aşteptăm ca finanţarea să poată fi utilizată de IMM-uri începând cu lunile septembrie - octombrie 2023.

Un alt instrument de garantare în valoare de 50 milioane euro este destinat facilitării accesului la finanţare al IMM-urilor, printre alţi posibili beneficiari, pentru investiţii în eficienţa energetică a clădirilor. Acest instrument este implementat în cadrul programului InvestEU prin Banca Europeană de Reconstrucţie şi Dezvoltare (BERD), respectiv prin intermediul instituţiilor de credit interesate. Şi în acest caz, finanţarea va fi disponibilă în a doua jumătate a anului 2023.

Evaluarea solicitărilor de finanţare ale IMM-urilor se va realiza potrivit politicilor de credit şi de risc proprii instituţiilor de credit sau instituţiilor financiare nebancare care implementează aceste instrumente financiare. Finanţarea rambursabilă acordată va intra în portofoliul garantat prin instrumentele PNRR în cazul în care aceasta răspunde criteriilor de eligibilitate stabilite prin PNRR, respectiv programul InvestEU.

PNRR oferă finanţare şi pentru investiţii de capital de risc (equity şi venture capital) printr-un alt instrument dedicat IMM-urilor, un fond de capital de risc cu o alocare de 400 milioane euro, gestionat prin Fondul European de Investiţii. Instrumentul este activ şi deja disponibil antreprenorilor şi întreprinderilor aflate în stadiul incipient al dezvoltării afacerii (pre-seed, seed) până la faza de creştere (growth). Investiţiile în aceste IMM-uri vor avea un orizont de timp.

Acest fond de investiţii aduce un stimul important pentru piaţa de capital de risc din Romania şi din regiune, atrăgând fonduri regionale de investiţii, dar stimulând şi crearea de noi echipe de investiţii din România. Sunt deja aprobate cinci fonduri intermediare de investiţii, cu o contribuţie PNRR de 100 milioane euro, care vor finanţa cel puţin 30 de companii aflate în dezvoltare, dar şi start-up-uri care operează în domenii precum: tehnologie, producţie, logistică şi distribuţie, servicii pentru firme şi populaţie, sănătate digitală, etc.

Ghiduri finale aprobate pentru 57 apeluri de proiecte

Reporter: În programul de guvernare se vorbeşte despre lansarea a 490 de apeluri de proiecte/de finanţare pentru fondurile alocate ţării noastre pe cadrul financiar multianual 2021-2027. Câte apeluri au fost lansate până acum şi câte estimaţi că vor fi lansate până la finalul anului curent şi în prima lună a anului viitor?

Adrian Câciu: Predictibilitatea opţiunilor de finanţare este unul dintre elementele importante în procesul accesării fondurilor, pentru că permite pregătirea din timp a proiectelor şi acesta este motivul pentru care MIPE publică şi actualizează periodic calendarul apelurilor de proiecte estimate a se lansa în cadrul programelor finanţate prin Politica de Coeziune.

Autorităţile de management pentru programele naţionale şi regionale au demarat procesul de lansare a apelurilor, prin publicarea în consultare a ghidurilor solicitantului, astfel încât potenţialii beneficiari să poată identifica în timp util oportunităţile de finanţare, să pregătească şi să depună propunerile de proiecte în perioada prevăzută în ghiduri.

Până la sfârşitul lunii iulie, au fost publicate în consultare ghidurile solicitantului pentru 179 apeluri de proiecte, în valoare totală de aproape 20,2 miliarde euro, din care aproximativ 11,5 miliarde euro reprezintă contribuţia UE. Dintre acestea au fost lansate ghidurile finale pentru 57 apeluri de proiecte în valoare totală de circa 3,5 miliarde euro, din care cam 2,6 miliarde euro reprezintă contribuţia UE.

În trimestrul al treilea al acestui an, pentru programele aferente politicii de coeziune, autorităţile de management au planificat lansarea a 150 de apeluri de proiecte în valoare totală de 22 miliarde de euro, din care contribuţia Uniunii Europene este de 12,85 miliarde euro, iar până la finalul anului 2023 se estimează că vor fi lansate apeluri pentru 66% din alocarea UE a programelor, adică aproape 33 miliarde de euro, valoare totală din care 20 miliarde de euro contribuţia UE.

Investiţiile vizate de apeluri adresează nevoile de dezvoltare ale României în sectoare precum: eficienţa energetică, dezvoltarea reţelelor naţionale de autostrăzi şi căi ferate, transportul public şi infrastructura de metrou, modernizarea drumurilor judeţene, dezvoltarea IMM-urilor, infrastructura şi serviciile medicale, inovarea şi digitalizarea, infrastructura serviciilor publice esenţiale (apă, deşeuri etc.), protecţia mediului, educaţie, incluziune socială, antreprenoriat şi integrarea pe piaţa muncii.

Reporter: Flexibilizarea alocărilor reprezintă un element nou, în ultimii ani, în privinţa fondurilor europene. Ce alocări pot fi flexibilizate – din cauza incapacităţii administraţiei publice locale de a finaliza anumite proiecte – pentru ca banii respectivi să ajungă în mediul privat şi să contribuie la dezvoltarea economiei naţionale?

Adrian Câciu: Ajustarea programelor în funcţie de nivelurile diferite de performanţă ale beneficiarilor de finanţare este o măsură frecventă, permisă de regulamentele europene, prin care se asigură un ritm bun de implementare la nivelul programelor şi premisele pentru îndeplinirea obiectivelor acestora. Astfel, în situaţia în care autorităţile de management constată că o anumită categorie de beneficiari, autorităţile locale de pildă, nu pot absorbi fondurile disponibile, există posibilitatea modificării programelor, în sensul direcţionării fondurilor către alte categorii de beneficiari, IMM-urile.

Autorităţile de management sunt încurajate să propună spre aprobare Comitetelor de monitorizare toate ajustările necesare ale tipurilor de intervenţii şi beneficiari astfel încât performanţa programelor să fie asigurată şi să putem folosi banii alocaţi.

Niciun apel de proiecte lansat pentru finanţarea IMM-urilor din Fondul de Tranziţie Justă

Reporter: Reziliența şi creşterea competitivităţii reprezintă obiective primordiale pentru companiile din ţara noastră. Ce fonduri sunt alocate pentru creşterea competitivităţii IMM-urilor, pentru ce programe şi cum pot fi ele accesate de antreprenori?

Adrian Câciu: Programele regionale din politica de coeziune alocă 2,2 miliarde euro pentru sprijinirea creşterii durabile şi modernizării capacităţilor tehnologice ale IMM-urilor, dezvoltarea de produse şi procese noi sau semnificativ îmbunătăţite, dezvoltarea de start-up-uri şi crearea de spin-off-uri inovatoare, dezvoltarea unui sistem regional de finanţare bazat pe vouchere de inovare, vizează dezvoltarea competenţelor pentru inovare, modernizare tehnologică, tranziţie industrială, economie circulară în IMM-uri, sprijinirea procesului regional de descoperire antreprenorială.

În ceea ce priveşte programele naţionale, Programul Creştere Inteligentă, Digitalizare şi Instrumente Financiare va sprijini mediul privat printr-un mix de granturi şi instrumente financiare în valoare de 1,09 miliarde euro, dedicat întreprinderilor inovatoare, în timp ce prin Programul Educaţie şi Ocupare sunt alocate 1,3 miliarde euro pentru valorificarea potenţialului uman prin creşterea relevanţei sistemelor de educaţie şi formare pentru piaţa muncii, în contextul utilizării şi dezvoltării competenţelor digitale şi antreprenoriale şi promovării unui mediu stimulativ pentru învăţarea pe tot parcursul vieţii.

Creşterea eficienţei energetice la nivelul IMM-urilor şi întreprinderilor mari va primi finanţare prin Programul Dezvoltare Durabilă, unde sunt alocate 115 milioane euroîn acest scop.

Un element de noutate este Programul de tranziţie justă, care prevede investiţii în vederea atenuării impactului tranziţiei către o economie neutră din punct de vedere climatic. Peste 60% din alocarea FTJ va fi folosită pentru diversificarea şi creşterea competitivităţii mediului de afaceri. Mai precis, cele 1,77 miliarde euro pot fi folosite pentru înfiinţarea, dezvoltarea şi operaţionalizarea incubatoarelor de afaceri, promovarea investiţiilor productive în IMM-uri şi întreprinderi mari, finanţarea investiţiilor în surse de energie regenerabile, precum şi reabilitarea siturilor industriale şi a terenurilor contaminate, cu respectare principiului „poluatorul plăteşte".

Reporter: Care este situaţia sumelor alocate pe Fondul pentru Tranziţie Justă? Câte IMM-uri au fost înfiinţate în cele şase judeţe care trebuie sprijinite în actuala tranziţie energetică?

Adrian Câciu: Programul Tranziţie Justă dedicat atenuării impactului socio-economic al tranziţiei la neutralitate climaticăinclude Dezvoltarea întreprinderilor şi a antreprenoriatului ca acţiune în fiecare din cele 6 priorităţi care corespund judeţelor vizate. Dezvoltarea întreprinderilor şi a antreprenoriatului în judeţele incluse în program se va realiza, în principal, prin dezvoltarea sectorului IMM şi a întreprinderilor sociale.

Vor fi finanţate acţiuni ce vizează dezvoltarea activităţii productive a IMM, inclusiv prin activităţi de transfer tehnologic, prin sprijinirea iniţiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin şi a antreprenoriatului tânăr şi prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale şi alte structuri de sprijinire a afacerilor.

Astfel, pentru dezvoltarea sectorului IMM şi a întreprinderilor sociale, alocările sunt următoarele: Gorj – 209 milioane euro; Hunedoara – 205 milioane euro; Dolj – 154,8 milioane euro; Galaţi – 95,9 milioane euro; Prahova – 118,4 milioane euro şi Mureş – 95 milioane euro.

Numărul estimat de întreprinderi înfiinţate, în urma acestor intervenţii, este de peste 2.500 în cele 6 judeţe, la care se adaugă alte aproape 6.000 de întreprinderi sprijinite.

În cadrul acţiunii „Dezvoltarea întreprinderilor şi a antreprenoriatului" - componenta „Investiţii pentru dezvoltarea IMM care sprijină creşterea durabilă şi crearea de locuri de muncă" din Programul Tranziţie Justă au fost deja lansate în consultare publică ghidurile solicitantului pentru proiecte cu finanţare nerambursabilă mai mică de 2 milioane euro, respectiv pentru proiecte cu finanţare nerambursabilă între 2 şi 5 milioane euro în cele şase judeţe, astfel încât cei interesaţi pot consulta forma revizuită a ghidului şi trimite observaţii, până la finalul lunii august.

Reporter: Vă mulţumim! ■

30 de ani
Excelență în domeniul garantării
FGCR
www.fgcr.ro

SARACAKIS GROUP OF COMPANIES
SIGMA ROMANIA
Aliatul tău pentru eficiență
Hai sa ne cunoastem!
Te asteptam cu oferte speciale la Agromalim, 7-10 septembrie, Arad.
www.saracakis.ro

ANTREPRENORIAT

"Este necesar să reformăm sistemul de implementare a programelor şi instrumentelor de finantare"

(Interviu cu Florin Jianu, preşedintele CNIPMMR)

Nevoia de finanţare rămâne mare în rândul companiilor private din ţara noastră, mai ales în rândul IMM-urilor, iar acest lucru se vede din implementarea programelor naţionale IMM Invest şi IMM Invest Plus, care au dus, prin garanţiile acordate, la o rată de bancabilitate de 7 din 10 companii mici şi mijlocii. Cu toate acestea, Carta Albă a IMM-urilor 2023 arată un apetit scăzut al antreprenorilor pentru fondurile europene, din cauza birocraţiei din interiorul instituţiilor statului, birocraţie care a făcut ca, până acum, să nu fie deschis niciun apel pentru fondurile alocate perioadei de programare 2021-2027. Despre nevoia de finanţare a IMM-urilor, despre sumele alocate până în 2027 şi despre necesitatea reformării instituţiilor statului care se ocupă de implementarea fondurilor europene ne-a vorbit Florin Jianu, preşedintele Consiliului Naţional al Întreprinderilor Private Mici şi Mijlocii din România (CNIPMMR), în cadrul unui interviu.

Reporter: Care este situaţia privind fodnurile europene destinate IMM-urilor?

Florin Jianu: Situaţia este simplă în acest moment. Deşi acordul de parteneriat s-a semnat în 5 octombrie 2022, deşi la începutul anului au fost promise şi asumate de către Guvern – datele sunt publice, se găsesc pe site-ul Ministerului Investiţiilor şi Proiectelor Europene şi pe alte site-uri oficiale – un număr de 490 de apeluri pentru 36,8 miliarde euro, în acest moment nu este absorbit efectiv în economie niciun euro. Situaţia e simplă: zero fonduri europene.

Reporter: Nici măcar în domeniul companiilor care activează în domeniul agricol sau agro-industrial şi care fac parte din CNIPMMR?

Florin Jianu: Nici. Eu vorbesc strict de fondurile de coeziune 2021-2027, nu pun la socoteală PNRR, fondurile de tranziţie şi fondurile naţionale. În înţelegerea publicului, fondurile europene sunt fondurile de coeziune. Sigur că, pe ici-pe colo, au mai existat nişte alocări din unele fonduri, dar ele nu au forţa unor fonduri precum cele de coeziune, care au o alocare totală de peste 40 miliarde euro şi care sunt benefice atât pentru mediul de afaceri, cât şi pentru statul român, fiind granturi, adică bani pe care economia românească şi societatea îi primesc. Am văzut acum că în acest an a fost un focus – uşor de neînţeles din perspectiva noastră – pe acest PNRR, plan ce reprezintă peste 50% împrumuturi, adică bani pe care ţara noastră va trebui să îi returneze la bugetul Uniunii Europene. Dacă nu mă înşel, mai avem 12 miliarde euro granturi, deoarece ni s-au tăiat 2,5 miliarde euro ca urmare a creşterii Produsului Intern Brut, şi undeva la 17-18 miliarde euro împrumuturi. Practic, nu vorbim despre un raport pozitiv înspre granturi.

Reporter: Pentru că aţi adus vorba de PNRR şi discutăm despre finanţarea IMM-urilor, care în planul respectiv se face din instrumente financiare, care este situaţia privind această finanţare, ţinând cont că am trecut de jumătatea anului 2023? Conform PNRR, instrumentele financiare pentru care alocarea este de 450 milioane euro sunt gestionate de Fondul European de Investiţii şi Banca Europeană de Investiţii.

Florin Jianu: Din păcate aici suferă tot IMM-urile, pentru că banii nu ajung efectiv pentru nevoile care sunt din ce în ce mai acute în această perioadă dificilă. În egală măsură suferă şi angajaţii IMM-urilor, mai ales că acum este o discuţie despre creşterea salariului minim pe economie. Păi dacă investim în economie şi o facem din ce în ce mai performantă şi competitivă, atunci şi salariile cresc. Reamintesc că alocarea de 450 milioane euro reprezintă instrumente financiare, adică bani pe care IMM-urile trebuie să îi returneze, sumele respective fiind din partea de împrumuturi a PNRR. Nu avem niciun euro pentru IMM-uri din granturile conţinute de PNRR. Banii din granturi s-au dus spre infrastructură, spre alte tipuri de investiţii. Nu pun în balanţă ce e mai important pentru ţara asta, dar trebuie să fim corecţi şi să spunem că sumele alocate prin fondurile de investiţii sunt din împrumuturi. Faptul că sumele respective nu au ajuns încă în România, poate arată că nu e aşa mare apetenţă pentru instrumente financiare. Aţi văzut în Carta Albă a IMM-urilor 2023 că procentul antreprenorilor care se uită spre autofinanţare este din nou mai mare.

Doar 5 din 10 antreprenori apelează la fondurile europene

Reporter: De ce antreprenorii din ţara noastră nu mai sunt atraşi de fondurile europene? Ştim că înainte erau atraşi, dar acum sunt mai puţin atraşi.

Florin Jianu: Da, anul trecut 7 din 10 antreprenori erau atraşi de fondurile europene, iar în 2023 sunt 5 din 10. Procentul a scăzut deoarece nu avem apeluri deschise, nu pentru că IMM-urile nu ar avea nevoie de aceste fonduri. Guvernanţii trebuie să înţeleagă că în momentul în care nu pui în aplicare nişte instrumente, mai ales atunci când este nevoie de ele, atunci există reversul medaliei, adică un soi de repulsie, o respingere din partea IMM-urilor. Antreprenorii au un alt ritm şi o altă viteză şi nu pot să mai aştepte după Guvern deschiderea apelurilor pentru fondurile europene, deoarece investiţiile trebuie făcute într-un anumit moment. Lucrurile ar trebui să aibă un alt ritm la nivelul administraţiei centrale. În rândurile IMM-urilor, nevoia pentru finanţare este acută şi, aşa cum o spun mai multe voci publice, fondurile europene reprezintă singura şansă de dezvoltare a acestei ţări. Ar fi fost şi şansa noastră de acoperire a unei părţi importante de deficit – am demonstrat public acest lucru, în mai multe rânduri -, dar din păcate suntem în situaţia actuală în care din 5 octombrie 2022 şi până acum nu a ajuns niciun euro în economia reală. Nu numai pentru IMM-uri, ci pentru toate categoriile de beneficiari.

Reporter: Actualul ministru de finanţe, Marcel Boloş, afirma anul trecut -când a deţinut mandatul de ministru al investiţiilor şi proiectelor europene – că doreşte să menţină finanţarea IMM-urilor prin instrumente financiare şi în apelurile privind fondurile de coeziune alocate pentru perioada 2021-2027. Mai este nevoie de astfel de instrumente financiare din fondurile europene, în condiţiile în care am avut IMM Invest, acum avem IMM Invest Plus şi alte programe finanţate prin garanţiile acordate de la bugetul de stat? Mai ales că aceste programe naţionale au crescut rata de bancabilizare a IMM-urilor.

Florin Jianu: Nu ştu dacă domnul Boloş este partizanul instrumentelor financiare. Discuţiile noastre cu ministrul Marcel Boloş s-au purtat întotdeauna pe zona de granturi, deoarece a înţeles rapid nevoia reală a IMM-urilor din ţara noastră. Dacă ne uităm pe structura fondurilor de coeziune, marea majoritate este constituită din granturi, de exemplu programele operaţionale regionale au granturi pentru microîntreprinderi, pentru întreprinderile mici şi mijlocii. Au şi câte un instrument financiar, dar care vine cumva în completarea acestor granturi. Cred că singurele care au ales să utilizeze un instrument de equity sunt două agenţii de dezvoltare regională, dar restul au înţeles necesitatea implicării Fondului de Garantare pentru IMM-uri, care să creeze împrumuturi-punte pentru implementarea fondurilor de tip grant. Adică tu ai nevoie efectiv de bani ca să creezi acele investiţii imediate, banii îi iei de la bancă, cu garanţie de la FNGCIMM, şi după aceea realizez investiţia.

Reporter: Care este gradul de bancabilitate a IMM-urilor în acest an?

Florin Jianu: Cu ajutorul garanţiilor de stat, ajunge la 7 din 10 IMM-uri. Fără acest ajutor, nu se trece de un grad de bancabilitate de 3 sau 4 IMM-uri din 10. De aceea, garanţia de stat s-a dovedit ca fiind extrem de necesară şi utilă în această perioadă. Dacă ne uităm în ultimii trei ani, în jur de 65.000 de IMM-uri au beneficiat individual de instrumentele de tip IMM Invest, IMM Invest Plus, Agro IMM, IMM Prod, etc. Acest lucru arată de fapt nevoia care există în mediul privat şi modul în care trebuie să intervină administraţia publică centrală.

Banii din Fondul de Modernizare – direcţionaţi de Ministerul Energiei doar către companiile de stat

Reporter: Cum comentaţi faptul că statul are bani să garanteze companiile prin IMM Invest Plus, dar nu face nimic pentru urgentarea deschiderii apelurilor pe fondurile europene?

Florin Jianu: Din păcate, statul lucrează cu acelaşi instrumentar. Haideţi să ne uităm pe ultimele două perioade programatice: 2007-2013 şi 2014-2020. Avem aceleaşi instituţii, în rest nu s-a schimbat mare lucru. Singurele schimbări între cele două perioade sunt apariţia noţiunii de program operaţional regional în urma descentralizării şi apariţia a două sau trei ITI-uri. Atât. Aceasta a fost toată marea schimbare pe care amk realizat-o în implementarea fondurilor. Or, dacă vrem ca banii să ajungă rapid în economie, noi trebuie să facem o reformă a sistemului de implementare şi a instrumentelor pe care le oferim. Prin sistem, ne referim la necesitatea existenţei unor factori de multiplicare rapizi în economie, cum ar fi FNGCIMM, sistemul bancar, sistemul partenerilor sociali, etc. Sunt sisteme care sunt multiplicatori de fonduri. Putem în acest sens să facem o analiză cu ceea ce s-a întâmplat cu Fondul de Modernizare pe care îl gestionează Ministerul Energiei. Întotdeauna acest minister a fost văzut ca, prin titutura sa, apriori ca implementator de fonduri în zona energiei. Nu cred că acesta este sistemul pe care trebuie să îl aplicăm. Acolo sunt nişte oameni care nu prea ştiu cu ce se mănâncă fondurile, au resurse limitate, au resursă limitată de personal – vorbim despre 10-12 oameni care lucrează pentru implementarea Fondului de Modernizare. În momentul în care îţi propui să ajungi, de exemplu, printr-un program de eficienţă energetică la zeci de mii sau sute de mii de IMM-uri, cum faci acest lucru? Cu un colectiv de 5 sau 7 oameni? Îţi trebuie nişte multiplicatori.

> *În rândurile IMM-urilor, nevoia pentru finanţare este acută şi, aşa cum o spun mai multe voci publice, fondurile europene reprezintă singura şansă de dezvoltare a acestei ţări".*

Reporter: Sume din Fondul de Modernizare, care nu au ajuns încă la companiile, care plătesc preţuri mari la energie, când ar putea să devină prosumatori.

Florin Jianu: Care nu au ajuns, care nu vor ajunge... Nu mai vorbesc despre problema cu prosumatorii pe care o putem dezvolta oricând. Prin astfel de instrumente, ministerul nu are capacitatea de implementare a Fondului de Modernizare. Statul trebuie să înţeleagă că îi trebuie factori de multiplicare. Noi am oferit, de exemplu, o soluţie în acest caz, prin implicarea băncilor. Adică eu, ca IMM, mă duc la bancă să iau un credit de 200.000 euro pentru acoperirea cu panouri fotovoltaice a unei hale de producţie. Banca îmi dă banii, fac investiţia respectivă, după care banca recuperează suma creditată de la minister, din fondurile europene gestionate. Pentru minister va fi simplu să lucreze cu doar 28 de bănci, câte există în România, nu cu 280.000 de IMM-uri. Dacă noi menţinem aceleaşi sisteme de până acum, dar nu gândim o actualizare a lor, nu vom face nimic. Din analiza actualei perioade programatice privind modul în care sunt împărţiţi banii, modul în care sunt alocaţi, reiese că avem aceleaşi probleme sistemice: de organizare şi de alocare – iarăşi foarte mulţi bani către instituţiile şi companiile publice, şi foarte puţini pentru IMM-uri.

Reporter: De ce nu învaţă autorităţile din greşelile trecutului? Întotdeauna au fost absorbiţi foarte puţini bani în primele două treimi ale perioadei de programare, şi în ultima treime au ales pentru creşterea absorbţiei fondurilor europene să dea mai mulţi bani către mediul privat. Dacă s-a constatat că IMM-urile absorb mai repede fondurile europene, de ce nu încep autorităţile peri- oada de programare cu finanţarea proiectelor depuse de companii?

Florin Jianu: Cred că nu a fost o atenţie foarte mare în această perioadă cu privire la gândirea fondurilor şi alocărilor. Nu a fost o pregătire prea mare. Au fost puţini oameni, mulţi dintre ei demni de respectul nostru şi care sunt funcţionari sau care au fost funcţionari în ministere, şi care s-au ocupat de această programare. La nivel politic nu am auzit discuţii despre perioada de programare 2021-2027. Ştiţi foarte bine cum au decurs discuţiile pe PNRR şi pe alte fonduri: o ignorare totală a nevoilor mediului de afaceri, a vocii partenerilor sociali. Cred că acum întrebarea legitimă care trebuie adresată autorităţilor este când estimează că va fi atras în economia reală primul euro din perioada de programare 2021-2027, nu că deschid apeluri, evaluează, semnează contracte de finanţare şi mai văd peste doi ani când atrag fondurile. Trebuie să ţină cont că jumătate din fondurile europene atrase ajung în bugetul statului, iar acest lucru va duce şi la reducerea deficitului bugetar despre care se vorbeşte în această perioadă.

Start-Up Tech Revolution – "o revoluţie" amânată de stat

Reporter: Când vom vedea implementat programul Start-Up Tech Revolution?

Florin Jianu: Dacă era după mine, l-aş fi văzut deja demarat, dar...

Reporter: Am văzut că aţi făcut o campanie la nivel naţional.

Florin Jianu: Da, am făcut. Start-Up Tech Revolution este prins în programul de guvernare, iar despre implementarea lui cred că ar trebui întrebat actualul ministru al economiei, Radu Oprea, care la evenimentul organizat de CNIPMMR, Carta Albă a IMM-urilor 2023, nu şi-a asumat niciun termen pentru implementarea programelor naţionale destinate mediului privat de afaceri. A vorbit doar despre valoarea programelor, ceea ce e cumva ruşinos. M-aş fi aşteptat de la ministrul economiei să spună că în două săptămâni termină cu evaluarea unor proiecte pentru programele demarate anul trecut şi apoi să deschidă programele naţionale pentru anul acesta.

Reporter: Care a fost feed-back-ul din partea studenţilor cu care aţi discutat acest program?

Florin Jianu: Au o nevoie incredibilă de acest program. Să ştiţi că simt responsabilitate pentru aceşti oameni. Am văzut studenţii, tinerii, câtă nevoie au de astfel de programe care nu necesită nişte resurse extraordinare şi care înseamnă de fapt investiţii în economie. Cea mai bună formă de ocupare a tinerilor e să devină proprii antreprenori, iar sumele alocate pentru program se întorc imediat la bugetul de stat, prin locurile de muncă create. Dacă ar fi fost după mine, cu acest program aş fi început şi cu programul pentru eficientizarea energetică a companiilor din mediul privat.

Reporter: Mai ales că vorbim despre Start-Up Tech Revolution ca despre un program care pune baza pe inovaţie, adică exact ce ne solicită Uniunea Europeană.

Florin Jianu: Da, şi care pune baza pe preocupările tinerilor, pe ce fac ei acum. Ei sunt în zona tehnologiei informaţiei, lucrează foarte mult cu computerele, cu telefoanele, cu aplicaţiile, practic cu viitorul economiei.

Reporter: Care este finanţarea maximă pentru fiecare proiect şi care sunt obiectivele pentru Start-Up Tech Revolution?

Florin Jianu: Este vorba despre o finanţare de 50.000 euro per companie, urmând a fi finanţate între 200 şi 500 companii în fiecare judeţ. Prin program se finanţează cu un milion de euro şi un incubator/creator de afaceri în fiecare judeţ, precum şi instrumentele suport de tipul o aplicaţie prin care să îţi creezi firma. Programul coboară de la 18 la 16 ani vârsta de la care poţi să îţi faci o firmă, pentru a da posibilitatea tinerilor să exerseze ideea lor de afaceri, bineînţeles cu alocarea unei sume iniţiale mult mai mici şi cu o monitorizare a acestor tineri. Dacă mai durează implementarea acestui program, poate îl demarăm noi, mediul de afaceri, cu speranţa că statul se va alinia, pentru că altfel în acest moment din partea publică nu vedem o asumare serioasă a începerii acestui proiect.

Reporter: Vă mulţumim! ■

AFACERI

„Pentru prima dată zona de irigaţii este finanţată direct pentru fermieri”

(Interviu cu Răzvan Gălăţan, director operaţional Goodwill Consulting România)

Accesarea finanţărilor europene de către fermieri reprezintă pentru multe dintre companiile mici din agribusiness o adevărată provocare, din cauza documentaţiei stufoase pe care trebuie să o întocmească şi a ghidurilor de finanţare care lasă loc la interpretări cu privire la eligibilitatea beneficiarilor sau a proiectelor depuse. De aceea, ideal pentru mulţi dintre micii fermieri care îşi doresc să obţină finanţare europeană ar fi să apeleze la firmele de consultanţă în domeniul proiectelor europene, mai ales că, pe Planul Naţional Strategic 2023-2027, din totalul alocării pe fiecare proiect eligibil 5% reprezintă cheltuieli eligibile pentru consultanţă. “Consultanţii oferă asistenţă pe tot parcursul procesului, începând de la pregătirea documentelor şi până la monitorizarea şi raportarea implementării, pentru că proiectele sunt calitative şi astfel încât clienţii să obţină toţi banii necesari pentru finanţare”, afirmă, într-un interviu, Răzvan Gălăţan, director operaţional Goodwill Consulting România, care îi sfătuieşte pe fermieri să apeleze cu încredere la firmele de consultanţă cunoscute în piaţa de agribusiness. Cu alte cuvinte, orice proiect finanţat este implementat sub atenta supraveghere a firmei de consultanţă, pentru ca orice beneficiar să se încadreze condiţiilor din ghidurile de finanţare şi să nu existe corecţii financiare pe tot parcursul implementării. Menţionăm că firmele de consultanţă au experţi pentru fiecare direcţie de finanţare, iar în urma evaluării oferă cele mai bune soluţii clienţilor care solicită fondurile europene. Şi oferta este generoasă în noul PNS, care alocă aproape 6 miliarde euro pentru dezvoltarea agriculturii din ţara noastră.

Reporter: Care sunt oportunităţile de finanţare în perioada imediată pentru fermierii din ţara noastră?

Răzvan Gălăţan: Oportunităţile de finanţare pentru fermierii din ţară noastră în perioada imediată pot fi accesate în primul rând prin Planul Naţional Strategic (PNS). Liniile de finanţare cu un ghid în consultare publică includ investiţii în exploataţii pomicole, domeniul zootehnic, modernizarea infrastructurii de irigaţii, procesare produse agricole, instalarea tânărului fermier. În perioada următoare urmează să apară ghiduri şi pentru zona vegetală şi zona de legume/fructe. De asemenea, pentru firmele care fac procesare există posibilitatea accesării unei finanţări din programul InvestAlim - ajutor de stat pentru sectorul agroalimentar.

Reporter: Câte din schemele de finanţare prevăzute pentru investiţiile din domeniul agricol au fost lansate în acest an, după aprobarea Planului Naţional Strategic?

Răzvan Gălăţan: În acest moment avem ghiduri în consultare publică prin care sunt finanţate investiţiile în domeniul pomicol (înfiinţare sau modernizare plantaţii de nuci, afini, capşuni, cireş, alun, zmeură, etc.), investiţiile în zona de zootehnie, investiţiile în procesare produse agricole din care să rezulte tot produse agricole (de exemplu, fabrici de ulei, abatoare, fabrici procesare lapte, mori, fabrici de procesare fructe etc.), investiţiile în înfiinţarea sistemelor de irigaţii, precum şi pentru instalarea tinerilor fermieri.

Reporter: Ce îi sfătuiţi pe clienţii dumneavoastră care şi-au făcut anumite planuri de afaceri cu speranţa că în acest an vor fi accesibile finanţările pe cadrul financiar multianual 2021-2027?

Răzvan Gălăţan: Clienţii noştri discută în permanenţă ideile şi planurile lor de investiţii cu noi şi încercăm împreună să le construim în concordanţă cu priorităţile şi criteriile de eligibilitate ale liniilor de finanţare din cadrul financiar multianual 2021-2027. Noi suntem aici pentru a-i sprijini în acest sens şi pentru a-i însoţi pe tot parcursul procesului de accesare a finanţărilor. Cei care doresc o ședință de consultanță gratuită cu noi, pot completa formularul de aici (https://bit.ly/47NerPb).

95% - rata de succes privind eligibilitatea proiectelor depuse şi finanţate

Reporter: Aveţi o rată de succes a proiectelor implementate de clienţii dumneavoastră?

Răzvan Gălăţan: Rata noastră de succes pe PNS este de peste 95% pentru că evaluăm foarte strict eligibilitatea proiectelor şi nu depunem proiecte fără să fie verificate de experţii noştri. Practic, dacă din verificarea noastră internă nu rezultă că este un proiect eligibil, proiectul respectiv nu este depus, deoarece nu dorim să pierdem timpul şi resursele noastre şi ale clienţilor. Consultanţii noştri oferă asistenţă pe tot parcursul procesului, începând de la pregătirea documentelor şi până la monitorizarea şi raportarea implementării, astfel că proiectele sunt calitative, iar clienţii reuşesc să obţină toţi banii necesari pentru finanţare.

Reporter: Din experienţa dumneavoastră, ce direcţii de finanţare preconizaţi că vor fi cele mai accesate?

Răzvan Gălăţan: Din experienţa noastră fiecare direcţie de finanţare are tipologii diferite de beneficiari interesaţi. De exemplu, pe direcţia de pomicultură sunt de obicei interesaţi investitorii care vin din alte domenii şi care văd în aceaastă zonă un potenţial mare de a obţine profituri pe termen lung. Pe direcţia zootehnică de obicei sunt fermieri care deţin deja un efectiv de animale şi care au o nevoie mare de finanţare pentru modernizarea fermelor. Pe zona de procesare produse agricole vorbim de firme mai mari sau mai mici care fac procesare de la terţi sau din producţie proprie. Aici vedem deja un interes mare în piaţă pe zona de fabrici de ulei, abatoare şi pe morărit. De asemenea, zona de irigaţii nu a fost niciodată finanţată în mod direct pentru fermieri şi probabil o să fie un mare interes pe această sesiune. Din experienţa noastră, în general toate liniile de finanţare din zona agricolă prezintă un interes mare şi este bine ca potenţialii beneficiari să se pregătească din timp deoarece documentaţia este complexă şi concurenţa o să fie ridicată.

Reporter: Ne aflăm în plină perioadă de secetă. Ce trebuie să facă fermierii pentru a nu se mai confrunta în anii următori cu lipsa precipitaţiilor necesare culturilor agricole? Ce linie de finanţare este accesibilă şi care este sprijinul acordat efectiv fermierilor?

Răzvan Gălăţan: Pentru prima dată există finanţări prin care fermierii pot lua măsuri pentru a preveni efectele secetei în anii următori prin investiţii în sisteme de irigaţii şi colectare a apei de ploaie. Fermierii pot accesa până la 500.000 euro prin linia de finanţare DR-26 (Înfiinţare Sisteme de irigaţii). De asemenea, există o linie specială pentru organizaţiile din domeniul irigaţiilor (OUAI/FOUAI) prin care se pot accesa până la 1.500.000 euro prin linia de finanţare DR-25 (Modernizarea infrastructurii de irigaţii). Aceste sume pot contribui semnificativ la înfiinţarea sistemelor de irigaţii pentru fermieri sau la modernizarea infrastructurii existente pentru organizaţiile specifice din zona irigaţiilor, ajutând astfel la ameliorarea probemelor din acest sector.

Bani pentru combaterea efectelor schimbărilor climatice

Reporter: Cum se pot proteja fermierii de schimbările climatice? Există finanţări pentru achiziţionarea de echipamente şi sisteme de avertizare timpurie asupra fenomenelor meteo nefavorabile, în special pentru cei din domeniul pomiculturii şi legumiculturii? Ce alte investiţii finanţate din fonduri europene ar mai putea accesa aceştia?

Răzvan Gălăţan: Pe toate programele de finanţare care se adresează sectorului vegetal, pomicol sau legume disponibile există şi o categorie de cheltuieli eligibile care este legată de agricultura de precizie şi de sisteme de avertizare timpurie asupra fenomenelor nefavorabile. De asemenea, se finanţează şi zona de sisteme antiploaie/antigrindină, sisteme care sunt parte componentă din majoritatea proiectelor care vizează aceste sectoare afectate de fenomenele meteo. Practic, prin aceste achiziţii fermierii se asigură că sunt pregătiţi să facă faţă fenomenelor meteo nefavorabile şi, atunci când realizează o investiţie din fonduri în ferma lor, această investiţie este pe deplin protejată. Un alt tip de investiţie pe care am regăsit-o în trecut în vechiul PNDR a fost o investiţie dedicată pentru asigurarea culturilor prin care fermierii s-au putut de asemenea asigura că au o soluţie de rezervă în cazul unor astfel de probleme. Pe lângă acestea în 2024 se va lansa o linie de finanţare care va avea ca principal scop înfiinţarea perdelelor forestiere. Prin acest tip de investiţie s-ar dori diminuarea efectelor negative pe care schimbările climatice le au asupra exploataţiilor agricole. Practic înfiinţând o perdea forestieră în jurul unei culturi vegetale, fie ea şi legume, arborii plantaţi ar menţine mai bine umiditatea în sol, fapt care ar ajuta la o mai bună dezvoltare a plantelor din culturile vegetale.

Reporter: Ţara noastră se confruntă cu lipsa procesării recoltelor şi cu lipsa depozitelor pentru produsele agro-alimentare. Ce prevede PNS în acest domeniu?

Răzvan Gălăţan: Programele existente finanţează pe lângă investiţiile în partea de producţie agricolă primară şi investiţii în componente secundare precum depozitarea. În acest sens, în cadrul proiectelor enumerate mai sus (cu excepţia celor pentru irigaţii) construirea de depozite sau achiziţionarea de silozuri reprezintă cheltuieli eligibile şi finanţabile.

Finanţare pentru economia circulară din agribusiness

Reporter: Schema de finanţare Investalim, prinsă în programul de guvernare, reprezintă o nouă soluţie de finanţare pentru fermierii şi procesatorii din ţara noastră. Când preconizaţi că va începe finanţarea pe schema respectivă ţinând cont că proiectul de hotărâre de guvern privind procedura de implementare a Investalim se află încă în consultare publică?

Răzvan Gălăţan: Schema de finanţare Investalim este cu siguranţă oportunitatea potrivită pentru fermierii şi procesatorii din ţara noastră. Aceasta este destinată operatorilor economici din sectorul industriei alimentare şi poate aduce beneficii semnificative industriei noastre agricole. Cu toate acestea, trebuie să fim conştienţi că procesul de implementare a schemei Investalim necesită timp şi etape clare. Procedura de implementare a Investalim este în prezent în proces de dezbatere publică. Acest lucru indică faptul că se fac eforturi pentru a crea un cadru eficient pentru implementarea schemei. Deşi data exactă de începere a finanţării nu este clară, este important să rămânem conectaţi la sursele oficiale pentru a afla când se vor deschide oficial apelurile de finanţare în cadrul schemei Investalim. În calitate de consultanţi, suntem aici pentru a asigura că clienţii noştri sunt informaţi şi pregătiţi pentru aceste oportunităţi iminente şi că îşi pot pregăti proiectele pentru a accesa această finanţare.

Reporter: Ce finanţări sunt prevăzute pentru sectorul zootehnic?

Răzvan Gălăţan: Prin linia de finanţare DR-20 (Zootehnic), fermierii pot accesa o valoare generoasă de finanţare, maxim 2.000.000 euro pe proiect. Această finanţare are un impact semnificativ asupra dezvoltării sectorului zootehnic în ţara noastră. De asemenea, pentru achiziţii simple de utilaje şi echipamente, există posibilitatea de a accesa până la 300.000 euro pe proiect. Investiţiile eligibile includ adăposturi, utilaje agricole, depozitare, procesare, comercializare, biosecuritate, irigaţii şi active necorporale. Această finanţare sprijină dezvoltarea fermelor zootehnice şi îmbunătăţirea calităţii produselor.

Reporter: Există finanţări şi pentru economia circulară?

Răzvan Gălăţan: Da, există finanţări pentru economia circulară în cadrul anumitor linii de finanţare, precum DR-20 (Zootehnic) şi DR-22 (Produse agricole şi pomicole), unde investiţiile în procesare, reciclare şi gestionarea deşeurilor pot fi susţinute şi sunt punctate suplimentar, deci încurajăm includerea lor în fiecare proiect.

Reporter: În calitate de consultanţi, urmăriţi implementarea efectivă a fiecărui proiect?

Răzvan Gălăţan: Da, fiecare proiect şi fiecare client sunt extrem de importanţi pentru noi. Ca şi consultanţi, ne angajăm să urmărim implementarea fiecărui proiect într-un mod atent şi dedicat. Ne dorim să valorificăm întregul potenţial agricol al României prin intermediul clienţilor noştri, astfel încât să asigurăm că fiecare pas este luat cu precizie şi că fiecare obiectiv este atins. Acompaniem procesul de implementare pentru a ne asigura că toate cerinţele sunt respectate, că resursele sunt utilizate eficient şi că rezultatele sunt benefice atât pentru fermieri, cât şi pentru comunitate.

Reporter: Vă mulţumim! ■

MADR schimbă modul de alocare a finanţărilor pentru sectorul zootehnic

Avlocările de fonduri europene pentru sectorul zootehnic din Planul Naţional Strategic (PNS) se vor face în funcţie de deficitul balanţei comerciale, a anunţat recent Florin Barbu, ministrul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale.

„Am luat o decizie în ceea ce priveşte măsurile de accesare a fondurilor europene din Planul Strategic 2023-2027: le-am împărţit pe deficitul din balanţa comercială. Practic, cei care vor investi în zootehnie vor merge pe axe separate, pentru a nu se mai întâmpla ca în 2024 să avem 70% numai proiecte pe parte de bovine, iar pe partea de porcine pe care avem deficit să nu putem face investiţii. Fiecare beneficiar care vrea să dezvolte în partea de zootehnie va avea axă separată. Vrei să-ţi faci fermă de porci, fermă de vaci, fermă de ovine, fermă de păsări, nu vor fi amestecate aceste proiecte. Totul a fost creat pentru a îndrepta balanţa comercială în România. Nu vreau să mai mergem în România pompieristic. Sunt adeptul dezvoltării agriculturii româneşti prin a dezvolta ferme şi a nu mai arunca banii fără a avea plus valoare”, a declarat Florin Barbu.

Ministrul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale a precizat că va fi finanţată şi partea de reproducţie, dar nu din sumele alocate prin Planul Naţional Strategic, ci din alte fonduri europene, deoarece noul obiectiv zootehnic al ministerului este producerea a 1,8 milioane de porci în următorii doi ani.

„Reproducţia nu mai are ce căuta în Planul Strategic 2023-2027. Pe acest program, oamenii trebuie să acceseze proiecte pentru creşterea porcilorului, atâta timp cât Ministerul Agriculturii asigură purceii necesari. Practic, să se dezvolte concomitent şi partea de creştere, de gras, iar purceii pe care îi producem în aceste ferme să meargă pe creştere. Vrem să nu ajungem în situaţia să producem purcei şş să fim nevoiţi să-i exportăm, pentru că nu avem ferme

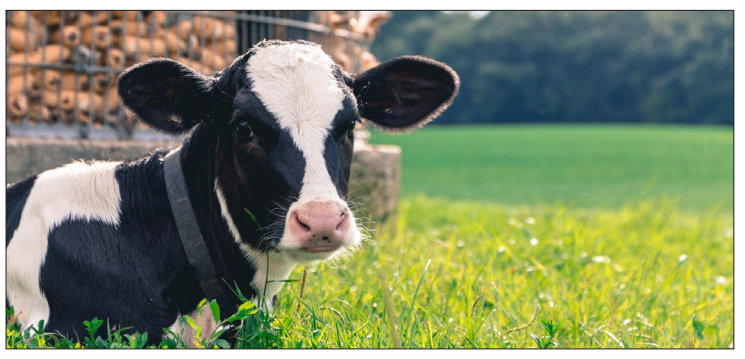

de gras. În acest moment sunt contracte semnate în finanţare şi în execuţie pentru 56.000 de locuri de cazare pentru scroafe, în ferme noi. Toate au fost gândite cu cap, în aşa fel încât să producem 1,8 milioane de purcei în 2 ani, iar prin banii alocaţi prin Planul Strategic pe creştere să fie acoperit efectivul de porci”, a spus Florin Barbu.

În ceea ce priveşte deficitul comercial al României cu produse agroalimentare, ministrul Agriculturii este de părere că acesta poate fi redus prin dezvoltarea femelor, a unităţilor de procesare şi de producţie.

Potrivit datelor statistice, numărul porcilor crescuţi anul trecut în fermele româneşti a fost de 17 ori mai mic decât în anii de dinainte de Revoluţie şi de 7 ori mai puţin faţă de anul 2000, iar acest lucru se vede în balanţa comercială în condiţiile în care România importă anual carne de porc de peste 750 milioane euro. După apariţia pestei porcine africane în fermele din România, importul de carne de porc a crescut de la 290.000 tone, cât era în 2017, la aproape 500.000 tone în 2019, iar în 2022, la 750.000 tone. ■

Proiecte pentru utilizarea AI în agricultură

Mai multe start-up-uri româneşti au început să testeze utilizarea utilizarea inteligenţei artificiale în agricultură. Printre acestea se numără şi compania DigIT, care inovează modelele clasice de business din domeniul agricol folosind tehnologia AI, prin automatizarea proceselor pentru afacerile din zona agriculturii, funcţionând ca un asistent digital pentru eficientizarea amprentei de dioxid de carbon şi construirea unor afaceri sustenabile. Proiectul aflat în tes- tarea DigIT face parte din cele 14 idei de afaceri selectate de AmCham Sustainability România în cadrul unui program de accelerare pentru startup-urile „verzi”, program al cărui scop este găsirea de soluţii la provocările din domeniul economiei circulare şi economiei sustenabile.

În perioada iunie-iulie 2023, 63 de startup-uri verzi au înscris soluţii în cadrul acestui program, însă numai 14 au trecut în etapa următoare. Timp de trei luni, finalistele vor beneficia de workshop-uri de afaceri şi vor dezvolta un produs care va fi adaptat la nevoile pieţei.

Ideile finaliste de afaceri sunt împărţite în funcţie provocările lansate de companiile membre ale Camerei de Comerţ Americane în România (AmCham).

Una dintre provocări priveşte măsurarea impactului asupra biodiversităţii în urma adoptării de practici agricole regenerative, provocare la care a fost selectat şi proiectul propus de compania DigIT. Pe lângă acest proiect, AmCham a mai reţinut şi alte idei care urmează a fi dezvoltate.

Firma Acumen Manifesto propune ca soluţie testarea periodică a solului şi emiterea de recomandări privind practicile sustenabile de gestiune a solului, având la bază cercetarea aplicată şi documentarea atentă a acestor practici. ■

FINANTARE

“Sperăm ca în jur de 15 octombrie să lansăm apeluri de proiecte pentru 9 direcţii de intervenţie”

(Interviu cu George Chiriţă, directorul general al AFIR)

Nevoia de finanţare a fermierilor şi a antreprenorilor din mediul rural este una acută, mai ales că multe dintre companiile din zonele rurale se numără printre firmele nebancabile, din cauza capitalului social redus şi a valorii reduse a mijloacelor fixe cu care ar putea garanta un credit bancar pentru investiţii. De aceea, cei mai mulţi dintre fermierii şi antreprenorii respectivi aşteaptă la fiecare exerciţiu financiar european multianual deblocarea fondurilor alocate business-urilor derulate în mediul rural, precum şi apelurile de proiecte pentru a primi finanţarea necesară dezvoltării afacerii, reînnoirii parcului de utilaje agricole sau modernizării activităţii de procesare. Pentru a afla care sunt sumele atrase până acum pentru agri-business din fondurile europene, ce direcţii de finanţare sunt în noul Plan Naţional Strategic 2023-2027 şi când vor fi lansate primele sesiuni de apeluri, am discutat cu George Chiriţă, directorul general al Agenţiei pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale (AFIR).

Reporter: Care este stadiul măsurilor de finanţare care mai sunt încă active din cadrul financiar european multianual 2014-2020(+3)?

George Chiriţă: În prezent, în portofoliul AFIR avem peste 94.400 de proiecte contractate, cu o valoare aproximativă de 7,2 miliarde euro pe Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2014-2020(+3). Valoarea plăţilor efectuate către beneficiarii noştri, respectiv fermieri, procesatori, antreprenori şi autorităţi publice locale – pentru că şi acestea au avut un segment din plăţile efectuate – se ridică la aproximativ 10,3 miliarde euro până în acest moment, ceea ce reprezintă un grad de absorbţie de 81% din totalul fondurilor disponibile pentru ţara noastră în exerciţiul financiar pe care l-am încheiat, respectiv 91% - absorbţia banilor alocaţi doar din PNDR 2014-2020, fără cei trei ani suplimentari de tranziţie. Plăţile pentru contractele menţionate mai sus vor continua. Bineînţeles că noi vrem să atingem un grad de absorbţie de 100% şi sper că ne vom apropia de acest targhet pe care ni l-am asumat.

Reporter: Aţi întâmpinat probleme în derularea acestor finanţări? Au fost probleme cu privire la folosirea de către beneficiari a finanţărilor alocate? Vă întreb acest lucru pentru că ţara noastră apare în fiecare an în statisticile Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) cu situaţii neconforme sau nereguli privind efectuarea plăţilor pentru fermieri…

George Chiriţă: Nu pot să le numesc probleme. În opinia mea, problemele apar doar atunci când ieşim dintr-un cadru de reglementare, dar au fost câteva ajustări pe care noi le-am adus din mers şi la propunerea partenerilor noştri – pentru că noi îi considerăm pe fermieri partenerii noştri - şi la propunerea tehnicienilor noştri – angajaţii AFIR – acolo unde am considerat că ceva trebuie repus pe un cadru normal. În acest sens am avut toată deschiderea de la Autoritatea de Management a Ministerului Agriculturii şi Dezvoltării Rurale, pentru că altfel nu ajungeam la acest grad mare de absorbţie a fondurilor alocate. Agenţia pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale este una dintre cele mai performante instituţii publice din România care asigură gestionarea fondurilor europene.

Reporter: Aveţi un top trei al celor mai accesate fonduri sau al domeniilor de activitate în care s-au făcut cele mai multe proiecte din banii europeni?

George Chiriţă: Banii respectivi au fost împărţiţi pe mai multe măsuri, pe baza PNDR, unde s-a ţinut cont de cerinţele şi de ce ar fi nevoie pentru fermierii şi beneficiarii noştri. Dintre programele cele mai accesate, amintesc “Instalarea tinerilor fermieri” - unde am avut şi o submăsură pentru tinerii români care reveneau din Diaspora -, procesarea produselor agricole, procesarea produselor pomicole, achiziţiile de utilaje, etc..

Reporter: Din ceea ce ne-aţi spus mai sus, reţinem că, până la sfârşitul acestui an, vă doriţi să aveţi o absorbţie de 100% a fondurilor alocate…

George Chiriţă: Până la sfârşitul acestui an, ne aflăm încă în perioada de implementare a proiectelor pe cadrul financiar european multianual 2014-2020(+3), dar plăţile din fondurile alocate vor fi efectuate anul viitor şi chiar în primele luni ale anului 2025 pentru ce se va implementa până la finalul lui 2023, în ultimul trimestru. Nu suntem în întârziere cu plăţile către beneficiari, avem un cadru general şi am transmis şi către Comisia Europeană unde s-au întâmplat nişte depăşiri de termene, pe care le vom regla din mers pentru ca la sfârşitul anului 2025 să putem spune că PNDR a fost un succes şi ne dorim ca noul Plan Naţional Strategic (PNS) să înceapă cu dreptul.

5,8 miliarde euro pentru 38 de direcţii de finanţare din PNS

Reporter: Pentru că aţi amintit despre Planul Naţional Strategic, când vom avea apeluri de proiecte? Avem ghiduri lansate pentru PNS 2023-2027, care a fost aprobat cu o întârziere de peste un an?

George Chiriţă: Ghidurile respective sunt lansate de Autoritatea de Management din cadrul MADR. Trebuie să recunoaştem că au fost ceva întârzieri, dar majoritatea întârzierilor au fost cauzate de punerea la punct a anumitor detalii în urma discuţiilor cu consultanţii şi cu viitorii beneficiari. Reiterez că AFIR este o agenţie de plăţi, Autoritatea de Management fiind MADR, care întocmeşte şi îmbracă ghidurile în forma necesară pentru a fi prezentate viitorilor beneficiari.

Reporter: Cu toate acestea, când preconizaţi că vom avea semnate primele contracte de finanţare cu fermierii pe Planul Naţional Strategic?

George Chiriţă: Anul financiar 2023 îl închidem la 15 octombrie. Dacă ar fi posibil, noi sperăm ca în jurul acestei date să începem deja, pentru că viitorul an financiar va cunoaşte o implicare mai mare din partea noastră, deoarece avem un targhet asumat şi pe care suntem aproape să îl îndeplinim. Eu preconizez că în jurul datei de 15 octombrie vom începe să lucrăm efectiv la noul plan strategic, să primim cererile de finanţare şi să iniţiem tot procesul tehnic care priveşte aceste cereri. În noul Plan Naţional Strategic vom avea mai multe intervenţii. Vor fi intervenţia DR 30 – Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri, DR 12 – intervenţie în consolidarea exploataţiilor tinerilor fermieri instalaţi şi a fermierilor recent instalaţi în mediul rural. Fermele mici vor primi finanţare pe DR 14 – investiţii în fermele de mici dimensiuni, pe DR 20 va fi finanţată procesarea produselor agricole şi pomicole.

Reporter: Pe depozitare sunt alocate fonduri?

George Chiriţă: Avem pentru investiţii la procesare, unde există un subcapitol pentru investiţii în modernizare care se pot adresa şi depozitării. Limita maximă de finanţare pentru un astfel de proiect de modernizare este de 3 milioane euro. Pentru toate celelalte investiţii de înfiinţare o alocare bugetară maximă pe proiect de 7 milioane euro, iar pentru investiţiile mai complexe cum ar fi înfiinţarea unităţilor de procesare pentru sectoare şi industria de morărit şi uleiuri, nutreţuri combinate avem o alocare maximă de 10 milioane euro pe fiecare proiect. Menţionez că avem şi o creştere a sprijinului financiar maxim acordat instalării tinerilor fermieri, de la 40.000 euro la 200.000 pe proiect.

Reporter: Care este valoarea totală alocată pentru finanţarea PNS pe 38 de direcţii de intervenţie?

George Chiriţă: 5,8 miliarde euro. Se pare că această alocare nu este suficientă pentru cât ar avea nevoie beneficiarii noştri, dar fiind vorba despre un program care se întinde pe patru ani, iar ceilalţi 3 miliarde euro primiţi în perioada de tranziţie au făcut parte tot din cadrul financiar european multianual 2021-2027, ne vom închide în 2027 undeva pe 9,12 miliarde euro, ceea ce reprezintă o sumă consistentă, aproape egală cu aceea alocată în perioada 2014-2020.

150 milioane euro – totalul finanţării pentru IMM-urile neagricole din mediul rural

Reporter: Pe finanţarea actuală, se vor regăsi măsuri de sprijinire a atreprenorilor care derulează sau vor să deschidă o afacere non-agricolă în mediul rural?

George Chiriţă: Da. Pentru finanţarea investiţiilor neagricole avem intervenţia 29 pentru crearea şi dezvoltarea de astfel de activităţi, ce are alocat un buget de 150 milioane euro. Plafonul maxim de alocare per proiect este de 200.000 euro şi are o intensitate de 65%. După calendarul pe care l-am întocmit şi agreat cu Autoritatea de Management, estimăm că această intervenţie va fi lansată undeva în primul trimestru al anului 2024.

Reporter: Ce noutăţi avem în noul PNS?

George Chiriţă: DR 12 – intervenţie în consolidarea exploataţiilor tinerilor fermieri instalaţi şi a fermierilor recent instalaţi, ce este finanţată cu un buget total de 170 milioane euro şi o valoare a sprijinului public per proiect de 200.000 euro. Prin această măsură am încercat să acoperim nevoia de finanţare a tânărului fermier, care pe fosta intervenţie 30 din perioada 2014-2020 a venit, s-a instalat în mediul rural, dar are nevoie în continuare de sprijin din banii europeni pentru consolidarea fermei respective. Beneficiari pot fi persoanele cu vârsta de maximum 45 de ani la momentul depunerii cererii de finanţare.

Reporter: În toate finanţările despre care ne-aţi vorbit sunt eligibile şi costurile privind consultanţa şi la ce procent maxim se pot ridica ele? Pentru că nu toţi fermierii, procesatorii sau antreprenorii ştiu să întocmească un plan de afaceri sau un plan de investiţii pentru a primi finanţarea europeană şi de aceea mulţi dintre ei apelează la firmele de consultanţă.

George Chiriţă: Pe toate finanţările pentru intervenţiile din Planul Naţional Strategic sunt eligibile cheltuielile privind consultanţa în cuantum maxim de 5% din valoarea proiectului, ceea ce reprezintă o sumă rezonabilă.

Reporter: Când vor fi lansate primele apeluri de proiecte sau când va avea loc consultarea publică pentru lansarea acestora?

George Chiriţă: Toate direcţiile de intervenţie pe care vi le-am spus mai sus se află în consultare publică şi urmează să lansăm apelurile de proiecte în această toamnă. Consultarea publică durează 15 zile de la data publicării pe site. În 15 august noi am încheiat consultările pentru intervenţii în sectorul zootehnic, modernizarea infrastructurii, etc.

AFIR mai are nevoie de angajarea a peste 200 de persoane

Reporter: Pentru câte dintre direcţiile de intervenţie sunteţi pregătiţi să lansaţi în această toamnă apeluri de proiecte?

George Chiriţă: Dintr-un total de 38 de direcţii de intervenţie, am încheiat consultările pentru 9 şi în curând putem lansa sesiunile de apeluri de proiecte pentru acestea. În afara acestor măsuri mai avem nişte scheme, dintre care doresc să exe- mplific una, mai ales că se încheie sesiunea de consultare publică. Este vorba despre ghidul solicitantului pentru îmbunătăţirea infrastructurii liceelor agricole cu profil preponderent agricol. Împreună cu Ministerul Educaţiei ne dorim ca prin această schemă de finanţare să aducem un plus acestor licee de profil care pregătesc viitorii specialişti.

Reporter: Foarte multe proiecte, foarte multe intervenţii, dar timp scurt de muncă, doar patru ani pentru implementare (2023-2027) în care trebuie să faceţi şi verificări. Este suficient personalul pe care îl aveţi acum în cadrul AFIR pentru a avea succes în implementarea PNS?

George Chiriţă: AFIR are 1800 de posturi, din care sunt vacante în acest moment peste 200 de posturi. Odată cu celelalte trei scheme adicacente PNS, dintre care v-am specificat-o pe aceea privind liceele agricole, încărcătura pe fiecare salariat, pe fiecare expert din cadrul Agenţiei o să fie mai mare. Cu siguranţă este nevoie, ţinând cont de volumul de muncă în plus şi de cerinţele pe care le avem din partea Comisiei Europene, ca AFIR să îşi consolideze numărul angajaţilor, mai ales că un expert pe fonduri europene nu poţi să îl formezi într-o zi, două sau trei. Noilor angajaţi ai Agenţiei le trebuie o perioadă în care trebuie efectiv să se adapteze, să înveţe şi să vadă despre ce este vorba în cadrul procedurilor pe care AFIR le are. Noi am prevăzut întotdeauna în bugetul anual al Agenţiei cheltuieli pentru formarea angajaţilor pe diferite măsuri. Avem trei direcţii tehnice la care experţii noştri lucrează, vorbim despre un transfer de cunoştinţe şi de fiecare dată la apariţia unei noi măsuri de sprijin experţii noştri sunt chemaţi să îşi verifice cunoştinţele, să şi le consolideze şi să facă faţă noilor provocări în privinţa noilor intervenţii.

Reporter: Ce aşteptări aveţi pentru următorii ani în privinţa activităţii instituţiei pe care o conduceţi?

George Chiriţă: Ne dorim să facem în continuare performanţă la AFIR în absorbţia fondurilor europene destinate fermierilor şi mediului rural, în gestionarea eficientă a acestor fonduri. În cei 22 de ani de când lucrăm pe fonduri europene nerambursabile, ne-am concentrat pe susţinerea agriculturii şi zonelor rurale, am oferit finanţare, sprijin financiar şi sprijin tehnic pentru proiectele care contribuie la creşterea economică, la crearea de locuri de muncă şi îmbunătăţirea calităţii vieţilor comunităţilor locale.

Reporter: Vă mulţumim! ■

> *„În prezent, în portofoliul AFIR avem peste 94.400 de proiecte contractate, cu o valoare aproximativă de 7,2 miliarde euro pe Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2014-2020(+3)”.*

> *„Ne dorim să facem în continuare performanţă la AFIR în absorbţia fondurilor europene destinate fermierilor şi mediului rural, în gestionarea eficientă a acestor fonduri.*
> *În cei 22 de ani de când lucrăm pe fonduri europene nerambursabile, ne-am concentrat pe susţinerea agriculturii şi zonelor rurale, am oferit finanţare, sprijin financiar şi sprijin tehnic pentru proiectele care contribuie la creşterea economică, la crearea de locuri de muncă şi îmbunătăţirea calităţii vieţilor comunităţilor locale”.*

AGRICULTURA

“Sectorul agricol este unul foarte promiţător şi cu un potenţial considerabil”

(Interviu cu Kotsiras Artemios, Sigma CVM România)

Investiţiile străine din sectorul agribusiness din ţara noastră reprezintă un sprijin pentru fermierii români în vederea retehnologizării propriilor companii şi a dezvoltării activităţilor desfăşurate. Una dintre companiile străine nou apărute în piaţa agribusiness din ţara noastră este Sigma CVM România, parte a grupului Saracakis. Începând cu anul 2021, compania Sigma CVM România oferă fermierilor români o gamă largă de utilaje agricole şi de servicii aferente mentenanţei acestor utilaje. Apetitul fermierilor din ţara noastră pentru tractoare, combine şi alte echipamente agricole şi zootehnice este reflectat de cifra de afaceri a companiei Sigma CVM România care a urcat în numai un an de la 13 milioane euro (în 2021) la 43 milioane euro (în 2022). Pentru a afla care sunt cerinţele fermierilor români, cum se dezvoltă piaţa agribusiness din ţara noastră şi care sunt dificultăţile întâmpinate de un investitor străin, vă invităm să aflaţi mai multe din interviul pe care l-am realizat cu domnul Kotsiras Artemios, country manager al Sigma CVM România SRL.

Artemios Kotsiras, Director General, Sigma CVM Romania

Reporter: Care sunt principalele servicii oferite de Sigma CVM România S.R.L.? Care sunt cele mai accesate servicii de către clienţii privaţi?

Kotsiras Artemios: Sigma CVM România este o companie nouă, parte a grupului Saracakis (care este distribuitor unic al unei game ample de mărci din industria auto. Înfiinţat în 1922, Grupul continuă să fie administrat şi în prezent de familia fondatoare, desfăşurându-şi activitatea în ţara natală - Grecia, dar şi în alte ţări precum Cipru şi Bulgaria şi, începând din 2021, inclusiv în România).

Activitatea comercială în România a început în august 2021 şi, ca activitate de bază, cuprinde importul şi distribuţia de produse, piese de schimb şi servicii Massey Ferguson pe întreg teritoriul României. Pe lângă produsele Massey Ferguson, suntem importatori şi distribuitori pentru Siloking (utilaje de furajare), TopCon (sisteme de poziţionare), Irriland (sisteme de irigaţii) şi Giant (încărcătoare articulate mici). În plus, oferim opţiuni pentru utilaje uzate. Acest portofoliu acoperă diferitele nevoi ale fermierilor români.

Reporter: Cum aţi caracteriza sectorul agricol existent în prezent în ţara noastră?

Kotsiras Artemios: Ţara oferă diverse produse agricole de bază (cum ar fi porumb, grâu, seminţe de floarea-soarelui etc.), există fonduri UE pentru a sprijini creşterea agriculturii şi, în acelaşi timp, există loc suficient pentru dezvoltare ulterioară în domeniul irigaţiilor, al noilor tehnologii, al investiţiilor în utilaje mai puternice menite să facă faţă unei cereri crescute, precum şi în domeniul energiei verzi. Toate cele de mai sus indică faptul că sectorul agricol este unul foarte promiţător şi cu un potenţial considerabil.

Reporter: Ce maşini agricole oferiţi fermierilor români şi care este procentul de utilaje second-hand din numărul total de maşini oferite?

Kotsiras Artemios: Sigma CVM România oferă o gamă amplă de produse, inclusiv tractoare cu puteri cuprinse între 100 CP şi 400 CP, combine pentru recoltat, prese de balotat pentru baloţi pătraţi şi rotunzi, dar şi o gamă largă de unelte precum pluguri, semănători etc., precum şi încărcătoare articulate şi sisteme de irigaţii. În plus, oferim crescătorilor de vaci opţiuni pentru hrănirea acestora. Oferim în plus opţiuni pentru utilaje uzate, care reprezintă aproximativ 5% din vânzările noastre.

Costurile ridicate ale finanţării bancare – o problemă pentru fermieri

Reporter: Care sunt cele mai frecvente probleme ridicate de clienţii dvs. în ceea ce priveşte finanţarea achiziţiei de utilaje agricole? Care este tendinţa de finanţare pentru achiziţionarea de utilaje agricole de către fermierii români? Ce preferă aceştia: proiecte finanţate prin fonduri europene, achiziţia prin credit bancar sau achiziţia din surse proprii de finanţare?

Kotsiras Artemios: Principalele provocări cu care se confruntă fermierii în ultima perioadă în ceea ce priveşte finanţarea sunt dobânzile bancare foarte mari. Acest lucru creează un cost suplimentar, iar fermierilor mai mici le este greu să facă faţă. În plus, fermierii mai mici întâmpină dificultăţi deoarece băncile solicită garanţii, ceea ce reprezintă o provocare pentru o parte din ei.

> *Sigma România oferă o gamă amplă de produse, inclusiv tractoare cu puteri cuprinse între 100 CP şi 400 CP, combine pentru recoltat, prese de balotat pentru baloţi pătraţi şi rotunzi, dar şi o gamă largă de unelte precum pluguri, semănători etc”.*

În ceea ce priveşte fermierii mai mari, unii preferă să apeleze doar la o finanţare parţială de la bănci, în timp ce alţii efectuează achiziţii din capital propriu. În schimb, o parte continuă să opteze pentru leasingul operaţional. În plus, o practică obişnuită o reprezintă finanţarea din fonduri europene. Cu toate acestea, acest proces poate fi unul complex, iar majoritatea fermierilor apelează la diverşi consultanţi pentru a gestiona aceste proiecte specifice. Prin intermediul acestor fonduri europene sunt finanţate tehnologii noi, sisteme de irigaţii şi utilaje mai mari, cu o putere mai mare.

Reporter: În ce zone din ţara noastră aveţi cei mai mulţi clienţi? Care sunt clienţii tipici ai companiei dvs. în ţara noastră?

Kotsiras Artemios: Încă din prima zi, unul dintre principalele obiective ale Sigma a fost acela de a oferi acoperire imediată fermierilor din toate colţurile ţării, atât în ceea ce priveşte vânzările, cât şi în ceea ce priveşte serviciile post-vânzare. În prezent, dispunem de 11 locaţii în toată ţara, de unde putem oferi vânzări de produse, servicii de reparaţii pentru utilaje, vânzări de piese de schimb şi promovarea utilajelor uzate.

Unităţile noastre sunt situate în Iaşi, Brăila, Bacău, Constanţa, Slobozia, Drăgăneşti, Craiova, Cluj, Oradea şi Timişoara. La Drajna avem un centru pentru utilaje uzate, iar sediul nostru principal se află în Bucureşti.

În ceea ce priveşte profilul clienţilor, acesta variază de la o regiune la alta. Ne adresăm tuturor categoriilor de fermieri prin gama amplă de produse şi servicii pe care le oferim.

Programe de finanţare personalizate pentru achiziţia utilajelor

Reporter: Intenţionaţi să extindeţi serviciile oferite de compania dumneavoastră?

> *Încă din prima zi, unul dintre principalele obiective ale Sigma a fost acela de a oferi acoperire imediată fermierilor din toate colţurile ţării, atât în ceea ce priveşte vânzările, cât şi în ceea ce priveşte serviciile post-vânzare”.*

Kotsiras Artemios: În prezent, acoperim o gamă largă de nevoi ale fermierilor, dar planul nostru de extindere pentru a oferi servicii şi mai bune nu se opreşte aici. Foarte curând, vom anunţa o nouă colaborare cu un brand important, care ne va extinde şi mai mult portofoliul de produse şi servicii oferite.

Reporter: Ce beneficii oferiţi sectorului corporatist?

Kotsiras Artemios: Beneficiile pe care le oferim tuturor clienţilor noştri, indiferent de statutul lor corporativ, au o importanţă maximă. Angajamentul nostru privind satisfacţia clienţilor reiese din evenimentele noastre demonstrative, care permit potenţialilor cumpărători să experimenteze utilajele noastre de ultimă generaţie înainte de a lua o decizie. În plus, perioada extinsă de garanţie pe care o oferim, care variază între 1 şi 5 ani, este menită să ofere un plus de linişte.

Pentru a răspunde diferitelor nevoi financiare, oferim programe de finanţare personalizate cu rate de dobândă preferenţiale, schimburi pentru utilajele vechi şi servicii post-vânzare prin contracte de întreţinere, permiţându-le clienţilor să programeze întreţinerea la timp la preţuri avantajoase. În plus, oferim tarife privilegiate pentru achiziţionarea de piese de schimb şi servicii.

Reporter: Portofoliul de servicii oferite de societatea dumneavoastră include service-ul maşinilor şi furnizarea de piese de schimb. Având în vedere că vorbim despre service, ce rol joacă în cadrul acestei activităţi existenţa unei poliţe de asigurare pentru utilajul respectiv? Care este relaţia cu companiile de asigurări?

Kotsiras Artemios: După cum am menţionat anterior, în ceea ce priveşte serviciile post-vânzare, oferim clienţilor noştri opţiunea unei garanţii extinse şi, de asemenea, le punem la dispoziţie contracte de service. Acest lucru le permite să îşi programeze reparaţiile la timp şi să beneficieze de preţuri preferenţiale, precum şi de acces imediat la piesele de schimb necesare, datorită planificării adecvate efectuate anticipat. Cu toate acestea, este important de reţinut faptul că nu oferim clienţilor noştri poliţe de asigurare.

60 milioane euro – cifra de afaceri prognozată pentru anul 2023

Reporter: Câţi angajaţi are compania, cum vă descurcaţi cu forţa de muncă şi la ce anume sunteţi atenţi în cadrul procesului de recrutare a personalului? Care este cifra de afaceri realizată anul trecut şi care este numărul de maşini contractate la nivel naţional? Care sunt cifrele estimate pentru sfârşitul anului 2023?

Kotsiras Artemios: În ceea ce priveşte forţa de muncă, am început anul 2021 cu 113 angajaţi şi ne propunem să încheiem acest an cu peste 170 de angajaţi. Filosofia noastră este aceea de a angaja oameni pe termen lung. Investim foarte mult în dezvoltarea personalului propriu şi punem un accent foarte mare pe formarea şi pe instruirea acestuia, deoaarece atunci când recrutăm pentru posturi de manager şi supervizor, prioritatea noastră principală este aceea de a promova persoane din cadrul organizaţiei.

În ceea ce priveşte cifra de afaceri, în 2021 am realizat venituri de 13 milioane de euro, în timp ce în 2022, am înregistrat o creştere semnificativă, ajungând la 45 milioane de euro. Proiecţia noastră pentru 2023 este să depăşim 60 milioane de euro.

Legat de numărul utilajelor agricole vândute clienţilor noştri, în 2022 am livrat 215 tractoare şi 60 de combine. Anul acesta piaţa se confruntă cu un declin, estimările sugerând o scădere de peste 10-15%. Cu toate acestea, planificăm să furnizăm peste 280 de tractoare şi peste 50 de combine de recoltat. În ciuda provocărilor curente de pe piaţă, rămânem optimişti şi angajaţi în a ne menţine tendinţa de creştere.

Reporter: Cercetarea-inovarea şi tranziţia către net-zero reprezintă conceptele care ghidează întreaga economie europeană în acest deceniu şi în deceniile ce vor urma. Cum contribuie oferta companiei dumneavoastră la implementarea acestor concepte?

Kotsiras Artemios: În ceea ce priveşte cercetarea şi inovarea în domeniul noilor tehnologii, planul furnizorului nostru este de a realiza tranziţia către inovare şi noi tehnologii cu emisii zero. Massey Ferguson lucrează în mod activ pentru a oferi utilaje cu emisii zero.

În prezent, toate utilajele noastre sunt echipate cu sisteme GPS care oferă o optimizare semnificativă a producţiei şi o economie de combustibil mult mai bună, fapt ce conduce la reducerea emisiilor de gaze de eşapament.

În plus, asigurăm o instruire continuă cu privire la orice nou progres, atât pentru clienţii cât şi pentru angajaţii noştri.

Reporter: Vă mulţumim! ■

- Credit punte până la rambursarea grantului
- Facilități de creditare pentru sumele neeligibile ale proiectului
- Facilități de finanțare pentru TVA-ul aferent proiectului
- Finanțarea investiției integrale aferente proiectului printr-o singură facilitate de credit
- Garantarea prefinanțării/avansului prin Scrisori de Garanție Bancară

ProCredit Bank susține agricultura din România de peste 21 de ani.

Pentru oferta completă, ne puteți contacta la:

0372-100.200 / 021-201.55.55

ROU.ProcreditBusinessDevelopment@procredit-group.com

EUROPEAN INVESTMENT FUND

AFIR împreună creștem satul românesc

PNDR

Scanați codul, completați formularul și un consultant vă va contacta în scurt timp.

www.procreditbank.ro